

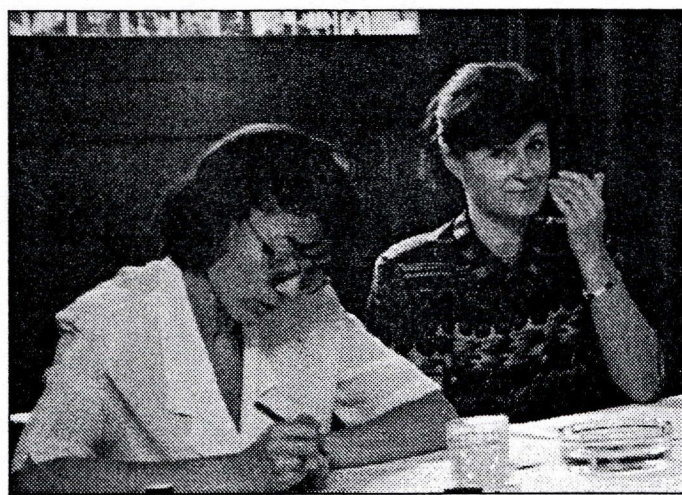
KUKÁTKO

ZPRAVODAJ XVI. NÁRODNÍ PŘEHLÍDKY
AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA PRO DĚTI

Listopad 1997

č. 3

MIKROROZHOVOR

Marie Poesová a Eva Kodešová vedou již několik let dětskou porotu "Popelky". V rychlosti odpověděly na několik zvědavých otázek.

□ Liší se nějak podstatněji např. ve srovnání s loňskem způsob vaší práce s dětskými porotci? Kladete při rozbořech na něco větší důraz?

MP: To záleží na typu představení. Například u "Radúze a Mahuleny" jsme musely pracovat jinak než u pohádek s menším emotivním nábojem. Takže jsme postupovaly přes asociace, asociční kruh, zformování pocitů na papíru, barevné vyjádření k vyjádření slovnímu, teprve pak jsme si začaly povídat o hře. Nebyla to taková ustálená rozborová hierarchie, protože jsme cítily, že emotivní náboj představení byl veliký.

EK: Je to tak. Každé představení je jiné a podle jeho charakteru postupujeme při rozbořech.

□ Můžete srovnat převažující charakteristické rysy loňské a letošní poroty?

EK: Každý rok máme šikovné děti, ale letos jsem překvapena, jak dovedou přesně formulovat své myšlenky. Někdy se s porotou hůře navazuje kontakt, ale letos od začátku je to jiné. Děti nám otevřely svou duši, svěřují se se svými pocity zcela bez zábran.

□ Jaké problémy při rozbořech děti nejraději řeší?

EK: Je to různé. Kluci řeší převážně technické problémy, holčičky problémy lásky. A ještě jsou tu rozdíly věkové. Mladší děvčata si více všimají kostýmů a vůbec výtvarné stránky představení, starší spíše sledují herecký výkon.

MP: Důležitá je kvalita představení. Když je představení emotivně silné, všechny problémy technického, výtvarného a divadelního rázu děti prominou a pomínou. Nezajímá je, zda je na scéně zapomenutá lampička, jdou po citech a po příběhu.

□ Je něco, co musíte z dětské poroty doslova páčit?

MP: Páčíme tehdy, když je představení nedodělané, když chybí kvalita.

Rozhovor připravil Zdeněk Brůžek

VELKÝ PROSTOR PRO AMATÉRSKÉ DIVADLO

Stalo se příjemným pravidlem, že na Popelku přijíždí každoročně jako porotce **Milan Schejbal**, umělecký vedoucí a režisér pražského divadla ABC. Pravidlem, doufám, že též příjemným, se stalo i naše oslovení pana Schejbala se žádostí o pár vět do Kukátka. Činíme tak i letos, bohužel poměrně krátce, protože během letošní přehlídky byl tento režisér viděn většinou pouze v místnosti s porotou či u vynálezu Grahama Bella.

V divadle jste k vidění především u telefonu. Zaslechl jsem cosi o problémech v divadle ABC. O co jde, není - li to tajné?

Není to tajné. Velmi vážně nám onemocněl herec Pavel Pípal, který hraje prakticky ve všem, co děláme. Po telefonu tedy řešíme zásky, změny a přezkušování. Profesionální divadlo je totiž neúprosné. Když se má poslat pět set lidí, kteří přijdou na představení, domů, jedná se o obrovskou zodpovědnost. Je to hrozně hloupé a rozhodně to není příjemné.

Vrátil jste se po roce opět na Popelku. Co se od té doby podle vás změnilo v amatérském divadle a jste s amatérským divadlem mimo Popelku doposud v kontaktu?

Své kontakty mám především díky Jiráskovu Hronovu, díky Femadu, díky festivalům, které navštěvuji rád. Myslím, že se v amatérském divadle změnilo mnohé. Ochotnické divadlo si našlo své místo v divadelní síti a hlavně v této republice. Je vidět, že zjistilo existenci velkého prostoru pro amatérské divadlo. Především v tom, že se vyjadřuje k problémům, které jsou kolem nás. Takhle to vidím já. Jsem rád, že tomu tak je.

Jan Švácha

NA PRANÝŘI

Divadlo DUO Frýdek-Místek

Iva Peřinová

POPELKA

Iva Peřinová patří již léta k nejpozoruhodnějším autorům v oblasti divadla pro děti, zejména pak loutkového. Úzce spolupracuje se špičkovými loutkářskými soubory České republi-

ky, jakými jsou bezesporu Naivní divadlo Liberec či plzeňská Alfa. Stejně tak je tomu u její adaptace Popelky, která je především určena pro prkna loutkářská, ale lze ji v podstatě bez razantních zásahů uvádět i v divadle činoherním. Předloha Ivy Peřinové patří rozhodně k tomu nejlepšímu, co dnes může nabídnout divadlo pro děti, i když ani ona není úplně bez problémů. Přes řadu předností (jasný a poutavý příběh, dynamický děj, v drtivé většině zbytečně nemnohomluvné dialogy, atd.) je škoda, že o prvním útěku Popelky z plesu se dozvíme až z následného dialogu a tím důležitý akcent příběhu ztrácí napětí, nebo že faktor času (nutnost odchodu Popelky) opět v prvním případě plesu absentuje.

Problém frýdecko-místecké inscenace však vidíme v samotné jevištní realizaci, a to jak v režijním uchopení, tak i v hereckém ztvárnění. Režie, bohužel, nepřeklenula rovinu pouhé reprodukce předlohy, nedokázala vybudovat dramatické situace, které mnohdy trpěly nepřehledností a působily chaoticky. Režii se rovněž nepodařilo najít divadelní řešení pro "kouzlo" rozlousknutí oříšku Popelkou, šťastně nebyly řešeny ani scény plesu a útěků Popelky. Herecké výkony trpěly obecností, nerealizováním vztahů k situaci i partnerům. Výjimkou můžeme nazvat situaci přilepení rádce Oswalda k podlaze či některé situace macechy s Karlou a Blázou.

Přejeme souboru z Frýdku-Místku mnoho štěstí při výběru alespoň tak kvalitních titulů jako v případě Popelky a věříme, že příště budeme svědky i plnohodnotné jevištní realizace.

Milan Schejbal

NA PRANÝŘI

Divadelní soubor MÁJ Praha

POHÁDKA DO DLANĚ Ivy Peřinové je dalším textem na letošní Popelce, který je původně určen loutkářskému souboru. Počítá se vším tím, co loutkové divadlo umí sdělit pomocí specifických prostředků a navíc je takovým souborem s úspěchem prověřeno. Pohádka o osudu dvou sněhových vloček, které vykonají dlouhou pouť v různých podobách, aby se nakonec opět shledaly, je u Ivy Peřinové příležitostí k seznámení s koloběhem ročních období. V inscenaci pražského souboru Máj se tento text proměnil v příběh, v němž střídání ročních období má kromě jiného na svědomí osud oněch dvou sněhových vloček. Inscenační princip, kterým je této proměny dosaženo, ji však dostatečně opravňuje a opodstatňuje. Hlavním aktérem představení se totiž stává herec. Herec - člověk, herec - osobnost, herec se vším, co k němu patří, a přitom jen s malou možností se tzv. schovat za svou roli. (Všimněme si textových narážek na tento princip herectví - např. "Tohle já ráda hraju", říká zima na svém odchodu ze scény.) Je samozřejmé, že úskalí takového stylu je v tom, že ne každému je dáno stejnou měrou dokázat svou osobnost na jevišti přinášet v každém okamžiku. A tak kouzelná Zima Jaroslavy Mikešové a báječné Křoví Jiřího Cinkeise se ocitají poněkud vepředu před ostatními.

Díky tomu, že hlavní linkou představení se stává proměna keře v jednotlivých ročních obdobích, se však příběh dvou vloček (nebo v tomto okamžiku již spíše kapek) kdesi v půli představení vytrácí. Stálo by možná za úvahu tuto dějovou linku více propracovat směrem k jejímu "zviditelnění" - a to míněno nejen metaforicky, ale i doslova. Také výtvarná rovina inscenace přináší některé otazníky. Především použití někde až popisných prvků (moře, želva), na rozdíl od prvků imaginativních (proměna keře, žížala) tříští výtvarnou jednotu inscenace.

Každopádně si dovolím říci, že touto pro pražský Máj netypickou inscenací jsem byla velmi mile překvapena a veškeré pocity shrnuji takto: milo, příjemno, radostno.

Kateřina Fixová

P.S.: Jen houšť, a více kapek, přátelé z Máje!

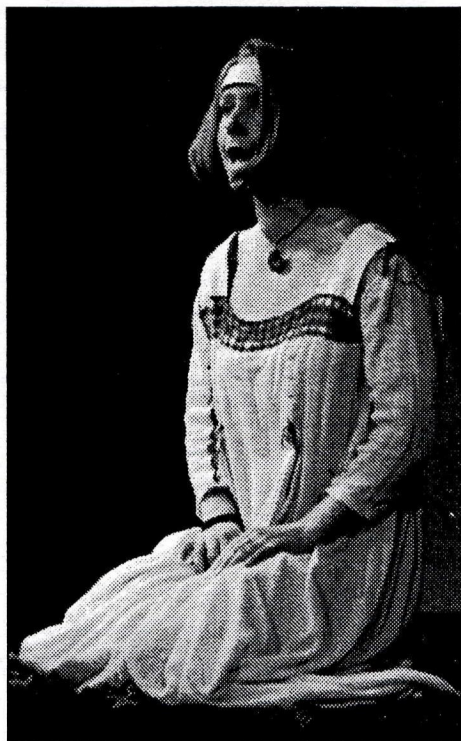

NA PRANÝŘI

Divadélko Na Peróně Praha

Julius Zeyer

RADÚZ A MAHULENA

Pohádka o Mahuleně a Radúzovi je jedna z nejkrásnějších, které se vyloupily z lidových vyprávění, přenášených od úst k ústům po dlouhá staletí. Julius Zeyer ji hluboce domyslel, zvýraznil její lidský obsah a zároveň i základní tón prastaré víry v magii samotné přírody. Divadelní podoba nebyla zamýšlena výhradně pro děti, spíš naopak, vznikla v době, kdy se právě objevenou fantazií pohádkou nechali vážní dra-

matici - novoromantikové, inspirovat k úniku z klíše, do jakých novoromantické drama v té době upadalo. S jevištní podobou Radúze a Mahuleny se děti setkávaly poměrně velmi zřídka: je totiž napsána stylem, který počítá s úplně jinou divadelností, než jaká se vžila dnes - je napsána pro divadlo výrazně deklamační. A tento styl vždycky přemírou slovních básnických obrazů a ozdob zamlžoval dětem podstatu.

Proto je úprava Tomáše Krauchera neobyčejně cenná. Podařilo se mu velmi citlivou redukcí vrátit pohádku do zorného pole, které mohou skutečně obsáhnout děti, aniž se samy poškodí Zeyerovu invenci, sílu jeho obraznosti. Totéž platí o inscenaci. Podařilo se patos rozevlátých veršů obrátit dovnitř, do hereckých postav, do konkrétních dramatických situací. Díky tomu, díky bohatému lidskému obsahu vyplývá v inscenaci ústřední téma - láska ve všech podobách - organicky a velmi zřetelně. Inscenace je režijně pevně uchopená, celistvá a opírá se o několik mimořádně dobrých hereckých výkonů. Herci dokázali většinou podložit promluvy autentickým prožitkem napětí, které ta která situace obsahuje, sdělují tak nejen racionální smysl, ale i emocionální náboj. Hrají skutečně spolu, jako ansámbl, vzájemné vztahy postav jsou jasné. Energie, která je na scéně koncentrována, vyzařuje silně do hlediště a přináší dětem to, čeho se jim v divadle dostává jen málokdy: okouzlení.

Retuše, které by tato inscenace ještě vyžadovala, jsou skutečně jen drobné (Runina kletba, zbytečně dlouhá cesta Radúze a Mahuleny do Magury a závěr posledního dějství, který jako by trochu ztrácel energii).

Jediným vážnějším problémem je scénografický: proměna Mahuleny ve strom je pojednána odlišnými prostředky, než jakými je budována scéna celková. Vstup cizorodého prvku působí rušivě a je to on, kdo v závěru ubírá Radúzově prohlédnutí a Mahulenině osvobození na síle.

Divadélko Na Peróně se podařilo vytvořit mimořádnou inscenaci, o to cennější, že vrací dětem nespornou klasickou hodnotu.

Alena Urbanová

ZEPTALI JSME SE

❑ PROČ NEHRÁLO DS D3?

Na plakátech pro Popelku 1997 bylo původně avizováno na dnešní den od 10.00 i představení karlovarského divadelního studia D3 BUBÁCI. Pokusili jsme se zjistit, co se vlastně stalo, že karlovarští ochotníci nakonec účast na tak prestižní přehlídce, jakou Popelka beze sporu je, odmítli. U Baru U Koček jsme zastihli jednu z osobností karlovarského ochotnického divadla **J. Hlávku** a překvapili jej dotazem na výše zmíněné téma.

"Divadelní studio D3 v Karlových Varech bohužel představení Bubáků muselo odřici, protože jedna z hlavních představitelk nějakým způsobem podala zprávu, že v době, kdy bychom měli hrát a vlastně i zkoušet, bude už mimo republiku. Někde v Íránu, Iráku, Austrálii či Indii. Měli jsme vlastně pouze tuto zprávu a bohužel za tuto představitelku nemáme žádnou náhradu. Představení se nedalo přezkoušet ani na rychlo připravit nějak jinak. Naše pohádka by prostě zahrát nešla. Vše jsme se bohužel dozvěděli na poslední chvíli. To je jediný důvod toho, že zde nehrajeme" řekl pro Kukátko J. Hlávka. "Ani se neptejte, jak se na tuto situaci tvářil soubor. Jet do Rakovníka by pro nás byl fantastický svátek a navíc jsme všichni byli připraveni nejen hrát v Rakovníku, ale měli jsme i prodané představení týden předem. Měli jsme domluvené zkoušky a tak dále. Bohužel jsme se zmíněnou dívkou od té doby nemluvili a ani nevíme, zda odjela či nikoliv. Nevíme o ní vůbec nic," dodal pan Hlávka.

Jan Švácha

Bar U Koček v letošním roce skutečně dostává svému jménu co proto a dokazuje, že managorský výběr na letošní Popelku proběhl řádně a bez závad.

TĚŽKÝ ŽIVOT POROTCE

"Co se na to proboha dá říci..."

HARMONOGRAM

DNES

10.00 hodin

Příjezd divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý

11.00 hodin

Sál KC

Příprava představení divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý

13.00 hodin

Příjezd divadelního souboru MěKS Němčice nad Hanou

13.00 - 13.45 hodin

Sál KC

Představení divadelního souboru Rádobydivadlo Klapý FIMFÁRUM

14.00 hodin

Tylovo divadlo

Příprava představení divadelního souboru MěKS Němčice nad Hanou

15.00 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení FIMFÁRUM

17.00 - 18.10 hodin

Tylovo divadlo

Představení divadelního souboru MěKS Němčice nad Hanou KŘESADLO

19.30 hodin

Předsálí TD

Rozborový seminář představení KŘESADLO

mezi 22. a 23. hodinou

Předsálí TD

Galavečer H.U.P. - Vylosování výherců!!!

SALON GURMÁNŮ - ŠTĚSTÍČKO

ZÍTRA

10.00 hodin

Sál Kulturního centra

HOST PŘEHLÍDKY

František Hrubín

O SNĚHURCE

Divadlo DRÁK Hradec Králové

"Už toho mám až po krk..."

11.00 hodin

Tylovo divadlo

SLAVNOSTNÍ ZAKONČENÍ S VYHLÁŠENÍM VÝSLEDKŮ A OCENĚNÍM NEJLEPŠÍCH VÝKONŮ

CHCEŠ? PANÁČKA

Velepřehlídky, velenezavislá a veleseriózní rubrika

DNES NAPOSLED

SALON GURMÁNŮ - - ŠTĚSTÍČKO

Voriginální galavečer spojený s vylosováním deseti výherců, kterým budou zdarma servírovány nejvybranější pochoutky (jinak neprodejné) v tomto pořadí:

Studený předkrm:

Buchty pana Vaně

Teplý předkrm:

Žabí stehýnka

Hlavní chod:

Brambor s česnekem a smetanou

Dokrm:

Špenátová roláda

Neváhejte a rychle žádejte výherní kupóny v Hostinci U Pánů.